

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

ATZINUMS pārbaudes lietā Nr. 2020-28-16D

2020.gada .septembrī Nr.

[..]
Dobeles novada pašvaldībai
apic@dobele.lv

*Zināšanai: Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrijai*
pasts@varam.gov.lv

Par Dobeles novada pašvaldības rīcību, atsavinot nekustamo īpašumu

Tiesībsargs 04.11.2019. saņēma [..] iesniegumu par Dobeles novada pašvaldības rīcību, apturot dzīvokļa[..], Dobeles novadā atsavināšanas procedūru, jo tā dzīvokļa īrniecei, kas ir [..] māte, ir izveidojies parāds par periodu no 1996.gada līdz 2011.gada augustam, kas kopā sastāda 3456,55 euro.

Izvērtējot iesniegumu kopsakarā ar Dobeles novada pašvaldības sniegto skaidrojumu un normatīvo regulējumu, [..] tika sniegta atbilde, ka attiecībā uz parāda piedziņu ir iestājies noilgums.

[..] sniegtā informācija pārbaudes lietā

[1.] 2020.gada jūlijā tika saņemts [..] iesniegums, kurā norādīts, ka pēc tiesībsarga iesaistes pašvaldība atjaunojusi dzīvokļa atsavināšanas procedūru, pēc kā sertificēts nekustamā īpašuma vērtētājs[..], Dobeles novadā noteicis tirgus vērtību 2800 euro.

Savukārt Dobeles novada pašvaldības Nekustamā īpašuma nodaļas vadītāja [..]2020.gada 17.aprīlī ar e-pasta starpniecību [..] informējusi, ka dzīvokļa izpiršanas maksa ir 6700,00 euro, to pamatojot ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta otro punktu. Iesniedzējam nav skaidrs īpašuma izpirkuma cenas pieaugums no novērtējuma par 3900 euro, arī pašvaldība nesniedz viņam skaidrojumu.

[1.1.] [..] vērsies ar iesniegumu arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, akcentējot, ka pašvaldība rīkojas pretēji labai pārvaldībai, neievērojot normatīvajos aktos noteikto.

Pēc tiesībsarga atkārtotas iesaistes un aicinājuma pašvaldībai ievērot normatīvo regulējumu, un Dobeles novada pašvaldības 31.07.2020. vēstules Nr.2.8/1969 izvērtēšanas, tika nolemts ierosināt pārbaudes lietu. Dobeles novada pašvaldība minētajā vēstulē norādīja, ka

atsavināšanas procedūra par strīdus dzīvokļa atsavināšanu nav uzsākta un tiekot izvērtēts, vai minētais dzīvoklis nav nepieciešams pašvaldības autonomās funkcijas izpildei.

Dobeles novada pašvaldības sniegtā informācija pārbaudes lietas ietvaros

[2] Dobeles novada pašvaldība 31.07.2020. vēstulē Nr.2.8/1969 norādīja, ka ir iepazinusies ar 18.06.2020. [...] iesniegumu, 06.07.2020. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un 07.07.2020. Latvijas Republikas tiesībsarga iesniegumu par dzīvokļa “Bastardos”, Bērzes pagastā, Dobeles novadā noteikto atsavināšanas maksu.

Pašvaldība norādīja, ka saskaņā ar Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 4.panta pirmā daļā noteikto, tiek vērtēta dzīvokļa nepieciešamība pašvaldības funkcijas nodrošināšanai - palīdzības sniegšanai dzīvokļu jautājumu risināšanā, ņemot vērā sešu dzīvokļu dzīvojamās mājas “Bastardos”, Bērzes pagastā, Dobeles novadā tehnisko stāvokli, atrašanās vietu un dzīvokļa platību.

Iepriekš dzīvokļa nepieciešamība pašvaldības funkcijas nodrošināšanai netika vērtēta, ko pašvaldība pamatojusi ar faktu, ka dzīvojamās mājas atrašanās vieta, tehniskais stāvoklis un dzīvokļa lielums ir būtiski kritēriji palīdzības sniegšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā - ar mazāku finanšu līdzekļu ieguldījumu izpildīt uzdoto funkciju.

[2.1.] Dobeles novada dome neesot pieņēmusi lēmumu par dzīvokļa pārdošanu un neesot piedāvājusi to pirkt [...]. Pašvaldība 20.07.2020. saņēmusi [...] piedāvājumu pirkt dzīvokli par 2800,00 euro.

Pašvaldība, plānojot dzīvokļa atkārtotu novērtēšanu, pieaicinās vairākus sertificētus vērtētājus un jautājums par dzīvokļa īpašuma atsavināšanu tiks izskatīts Dobeles novada domes 27.08.2020. sēdē.

[2.2.] 21.08.2020. vēstulē Nr.2.7/2187 pašvaldība tiesībsargam norādīja, ka strīds ar [...], kā pašvaldībai piederošā dzīvokļa [...], Bērzes pagastā, Dobeles novadā atsavināšanas ierosinātāju, nepastāv. Dobeles novada dome lēmumu par dzīvokļa “[...] Dobeles novadā pārdošanu [...]” nav pieņēmusi.

Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma (turpmāk – Atsavināšanas likums) 1.panta 6.punkts nosakot, ka nosacītā cena ir nekustamā īpašuma vērtība, kas noteikta atbilstoši Standartizācijas likumā paredzētajā kārtībā apstiprinātajiem īpašuma vērtēšanas standartiem. Savukārt, ieskatoties Standartizācijas likumā tādi nav atrodami. Standartizācijas likuma 13. panta pirmā daļa noteic, ka standartu piemērošana ir brīvprātīga.¹

[2.3.] Atkārtotai dzīvokļa novērtēšanai pašvaldība ir pieaicinājusi divus vērtētājus un izmaksas nav zināmas. Dzīvokļa novērtēšanas izmaksas 2020.gada aprīlī bija 85,00 euro. Pašvaldība uzsver, ka, ievērojot Atsavināšanas likumā noteikto mantas novērtēšanas kārtību, zaudējumi nerodas, jo izdevumi par vērtētāju sniegtajiem pakalpojumiem tiek iekļauti pirkuma maksā.

[2.4.] Ņemot vērā [...] 21.02.2020. iesniegumu, pasūtījusi licencēta vērtētāja vērtējumu dzīvoklim, savukārt pašvaldības īpašuma konversijas komisija, kuras sastāvā ir arī Nekustamā īpašuma nodaļas vadītāja, 16.04.2020. izskatīja jautājumu par pašvaldības nekustamā īpašuma – dzīvokļa [...] Dobeles novadā atsavināšanu un pieņēma lēmumu ierosināt domei pārdot dzīvokli, nosakot pirkuma maksu 6700 euro. Tajā iekļauti izdevumi par vērtētāja sniegtajiem pakalpojumiem, dzīvokļa kadastrālās uzmērīšanas lietas izgatavošanu, reģistrēšanu

¹ Tādējādi secināms, ka, pašvaldības ieskatā, konkrētajā gadījumā tā var lemt par jebkādas cenas noteikšanu īpašuma atsavināšanai.

zemesgrāmatā. Ievērojot minēto, [...] esot informējusi pircēju par atsavināšanas procesa tālākām darbībām.

[...] savu rīcību pamato ar to, ka ir gadījumi, kad īrnieks pēc domes lēmuma pieņemšanas atsakās pirkt dzīvokli, tāpēc lēmums ir jāatceļ, par ko savukārt tiek saņemti deputātu aizrādījumi, ka pašvaldībai nodarīti zaudējumi, jo ir uzsākts atsavināšanas process, veiktas darbības un segti izdevumi par īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā, novērtēšanu.

Tiesībsarga konstatētais pārbaudes lietā

[3] Visupirms jānorāda, ka, iepazīstoties ar Dobeles novada pašvaldības 27.08.2020. sēdes protokolu Nr.11, secināms, ka jautājums par dzīvokļa īpašuma atsavināšanu minētajā Dobeles novada domes sēdē netika skatīts un lēmums nav pieņemts².

[3.1.] Pārbaudes lietas ietvaros netiek vērtēts pēc būtības, vai pašvaldība ir rīkojusies atbilstoši noteiktajai kārtībai, t.i., vai tā likumā noteiktā kārtībā par atsavināšanu ir pieņēmusi attiecīgu lēmumu, piedāvājot to pirkt [...]. Pārbaudes lietas ietvaros tiek vērtēts, vai pašvaldība atbilstoši spēkā esošajām tiesību normām ir pareizi noteikusi īpašuma atsavināšanas cenu.

[3.2.] Lai gan pašvaldība kopumā noliedz strīda esamību ar [...], to pamatojot, ka lēmums par īpašuma atsavināšanu nav pieņemts un atsavināšanas procedūra pašvaldībā nenotiek, jāatzīmē, ka savu sniegto skaidrojumu ietvaros pašvaldība nepārprotami ir apliecinājusi, ka atsavināšanas procedūra pašvaldībā ir ierosināta un notiek, par ko liecina vairāki savstarpēji saistīti fakti, sniegtā informācija un pašvaldības secīga rīcība:

- Dobeles novada pašvaldības 25.03.2020. vēstulē Nr.2.8/797, kas adresēta [...], norādīts: “(..) ievērojot lietderības apsvērumus, atsākts izīrētā dzīvokļa atsavināšanas process un dzīvokļa novērtēšanai pieaicināts neatkarīgs vērtētājs”.

- Pašvaldība 2020.gada aprīlī bija pieaicinājusi sertificētu vērtētāju un novērtējuma mērķis noteikts – “nekustamā īpašuma vērtības noteikšana iespējamai atsavināšanai”.

- 21.08.2020. Dobeles novada pašvaldības vēstulē Nr. 2.7/2187 norādīts, ka: “pašvaldības īpašuma konversijas komisija, kuras sastāvā ir arī Nekustamā īpašuma nodaļas vadītāja[...], 16.04.2020. izskatīja jautājumu par pašvaldības nekustamā īpašuma – dzīvokļa[...], Dobeles novadā atsavināšanu un pieņēma lēmumu ierosināt domei pārdot dzīvokli, nosakot pirkuma maksu 6700 euro. (...) [...] esot informējusi pircēju par atsavināšanas procesa tālākām darbībām.”

- Dobeles novada pašvaldības Nekustamā īpašuma nodaļas vadītājas {...} 17.04.2020. [...] sūtītais e-pasts, kurā nepārprotami norādīts, ka maksa par dzīvokļa Nr.5 Bastardos izpirkšanu ir 6700 euro, un [...] tiek aicināts samaksāt 10% no pirkuma summas, lai pašvaldība varētu pieņemt lēmumu, kā arī grāmatvedība izrakstīt rēķinu. Turklāt 22.04.2020. [...] atkārtoti aicina steidzami pieņemt lēmumu un iemaksāt 10% no minētās summas.

[3.3.] Pirms pārbaudes lietas ierosināšanas, izskatot [...] iesniegumu par īpašuma atsavināšanu, Tiesībsarga biroja darbiniece [...] telefoniski sazinājās ar Dobeles novada pašvaldības darbinieci [...], gūstot apstiprinājumu tam, ka attiecībā uz konkrētā dzīvokļa īpašuma pārdošanu pašvaldība nav pieņēmusi lēmumu (izdevusi administratīvo aktu) un nav norādījusi īpašuma atsavināšanas maksu, bet gan e-pastā nosūtījusi [...] “cenas piedāvājumu”, jo nav zinājusi, vai par šādu cenu [...] piekritīs īpašumu pirkt, kas ir pretrunā ne vien valsts pārvaldes darbības principiem, bet arī Publiskas personas mantas atsavināšanas likumam (turpmāk – Atsavināšanas likums) un Ministru kabineta noteikumiem Nr.109 “Kārtība, kādā atsavināma publiskas personas manta”.

Kā izriet no pašvaldības rīcības, tā ir lēmusi īpašumu atsavināt, to pārdodot par brīvu cenu (Atsavināšanas likums), bet to pamatojusi ar mantas atsavināšanu un nodošanu īpašumā personai

² <https://www.dobele.lv/lv/content/domes-lemumi>

par iespējami augstāku cenu (Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums).

[3.4.] Atbilstoši Atsavināšanas likuma 2.panta pirmajai daļai, šis likums nosaka publiskas personas mantas atsavināšanas kārtību. Likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka (...) atvasinātas publiskas personas mantas atsavināšanu var ierosināt, ja tā nav nepieciešama attiecīgai atvasinātai publiskai personai vai tās iestādēm to funkciju nodrošināšanai.

Pēc tiesībsarga iesaistes un pārbaudes lietas ierosināšanas pašvaldība norādīja, ka tā vērtēs strīdus dzīvokļa nepieciešamību pašvaldības autonomās funkcijas nodrošināšanai. Uz jautājumu, kādi būtiski apstākļi ir mainījušies, ja šobrīd pašvaldība izvērtē strīdus dzīvokļa nepieciešamību pašvaldības autonomās funkcijas nodrošināšanai un kā šīs funkcijas nodrošināšanas izvērtēšana ir saistīta ar sešu dzīvokļu dzīvojamās mājas "Bastardos", Bērzes pagastā, Dobeles novadā tehnisko stāvokli, atrašanās vietu un dzīvokļa platību, pašvaldība sniedza pēc būtības nesaprotamu skaidrojumu, proti, dzīvojamās mājas atrašanās vieta, tehniskais stāvoklis un dzīvokļa lielums ir būtiski kritēriji palīdzības sniegšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā - ar mazāku finanšu līdzekļu ieguldījumu izpildīt uzdoto funkciju. Šāds skaidrojums nav vērtējams kā atbilstošs un pietiekams, lai pārliecinātos par konkrētās dzīvojamās telpas nepieciešamību pašvaldības funkcijas izpildei. Tādējādi pēc būtības secināms, ka strīdus īpašums nav nepieciešams pašvaldībai vai tās iestādēm to funkciju nodrošināšanai.

[3.5.] Atsavināšanas likuma 3.panta pirmā daļa paredz, ka publiskas personas nekustamo un kustamo mantu var atsavināt:

- 1) pārdodot izolē, tai skaitā izolē ar pretendentu atlasī;
- 2) pārdodot par brīvu cenu;
- 3) apmainot pret citu mantu;
- 4) ieguldot kapitālsabiedrības pamatkapitālā;
- 5) nododot piegādātājam un izdarot ieskaitu (ja manta ir iepirkta);
- 6) nododot bez atlīdzības.

Ņemot vērā līdzšinējo pašvaldības rīcību, secināms, ka pašvaldība lēmusi dzīvokli pārdot par brīvu cenu.

Atsavināšanas likuma 37.panta pirmās daļas 4.punkta pirmajā teikumā noteikts, ka pārdot publiskas personas mantu par brīvu cenu var, cita starpā, ja nekustamo īpašumu iegūst šā likuma 4.panta ceturtās daļas 5.punktā minētā persona. [...] ir Atsavināšanas likuma 4.panta ceturtās daļas 5.punkta subjekts (īrnieks vai viņa ģimenes loceklis, kurš vēlas nopirkt dzīvokļa īpašumu).

Atsavināšanas likuma 37.panta pirmās daļas 4.punkta otrais teikums noteic, ka šajā gadījumā (ja nekustamo īpašumu iegūst šā likuma 4.panta ceturtajā daļā minētā persona) pārdošanas cena ir vienāda ar nosacīto cenu (8.pants). Savukārt nosacītā cena saskaņā ar Atsavināšanas likuma 1.panta 6.punktu, ir nekustamā īpašuma vērtība, kas noteikta atbilstoši Standartizācijas likumā paredzētajā kārtībā apstiprinātajiem Latvijas īpašuma vērtēšanas standartiem.

Atsavināšanas likuma 8.panta sestā un septītajā daļa paredz, ka *nosacīto cenu atbilstoši mantas vērtībai nosaka mantas novērtēšanas komisija, pieaicinot vienu vai vairākus sertificētus vērtētājus*. Dobeles novada pašvaldība ir pieaicinājusi sertificētu nekustamā īpašuma vērtētāju G.Pugeju tirgus vērtības noteikšanai īpašumam un tā ir noteikta 2800 euro apmērā.

Mantas nosacīto cenu apstiprina institūcija (amatpersona), kura organizē nekustamā īpašuma novērtēšanu attiecīgās atvasinātās publiskās personas lēmēj institūcijas noteiktajā kārtībā. No minētā ir secināms, ka *nosacītā cena Atsavināšanas likuma 37.panta pirmās daļas 4.punkta gadījumā ir īpašuma cena, kas ir saistīta ar paša nekustamā īpašuma vērtību, kuru atbilstoši Standartizācijas likumā paredzētajā kārtībā apstiprinātajiem Latvijas īpašuma vērtēšanas standartiem noteicis pieaicināts sertificēts vērtētājs*.³

³ Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 11.septembra spriedums lietā Nr. A420389612.

Tātad nosacītā cena ir nekustamā īpašuma vērtība, kas noteikta atbilstoši Standartizācijas likumā paredzētajā kārtībā apstiprinātajiem Latvijas īpašuma vērtēšanas standartiem jeb tirgus cena, ko noteicis sertificēts vērtētājs. Šajā gadījumā nav pamatota pašvaldības atsauce, ka: “(..) ieskatoties Standartizācijas likumā tādi nav atrodam. Standartizācijas likuma 13.panta pirmā daļa noteic, ka standartu piemērošana ir brīvprātīga.” Īpašumu vērtēšanu atbilstoši Standartizācijas likumam veic sertificēts vērtētājs, par kādu ir atzīstams [...] (Latvijas Īpašumu vērtēšanas asociācijas sertifikāts Nr.79), ko pieaicinājusi pašvaldība strīdus dzīvokļa novērtēšanai 15.04.2020., nevis pašvaldības pārstāvis “ieskatoties Standartizācijas likumā”.

[3.6.] Papildus tam saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 7.pantu, iestādes un tiesas rīcībai jāatbilst tiesību normām(..). Atsavināšanas likuma normas neparedz nekustamā īpašuma cenā iekļaut tādus pašvaldības izdevumus, kas saistīti ar nekustamā īpašuma sagatavošanu atsavināšanai, turpretim pašvaldība norādījusi, ka izdevumi par vērtētāju sniegtajiem pakalpojumiem tiek iekļauti pirkuma maksā, tādējādi arī atsavināšanas summa ir lielāka nekā vērtētāja noteiktā. Tomēr, ņemot vērā, ka strīdus dzīvokļa vērtējums pašvaldībai izmaksājis 85,00 euro, joprojām nebūtu skaidra piedāvātā īpašuma atsavināšanas maksas 6700,00 euro veidošanās. Pašvaldība ne tiesībsargam, ne [...] nav sniegusi šīs maksas veidošanās skaidrojumu, tomēr atsavināšanas cenai ir jābūt tādai, ko pašvaldība var pamatot.

Nav šaubu, ka nekustamā īpašuma atsavināšana ir saistīta ar zināmiem izdevumiem, taču no minētajām tiesību normām izriet, ka šajā gadījumā atsavināšanas izdevumi ir sedzami no atsavināšanā iegūtajiem līdzekļiem. Turklāt, veicot atkārtotu īpašuma novērtēšanu, kas nav ne lietderīga, ne nepieciešama, pašvaldībai samazināsies no atsavināšanas iegūtie līdzekļi.

[3.7.] Tiesībsargs aicina Dobeles novada pašvaldību ņemt vērā, ka tiesību normu piemērošanā un interpretācijā ir izmantojama arī judikatūra, kas ir atzīts tiesību avots. Tiesu prakse ir tiesību sistēmas vienotāja. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka tiesību normas skaidrība un paredzamība ir vērtējama, pamatojoties uz tās interpretāciju. Proti, tiesību norma ir atzīstama par neskaidru tad, ja ar interpretācijas paņēmieni palīdzību nav iespējams noskaidrot tās patieso jēgu.⁴

Tiesībsargs jau iepriekš pašvaldībai norādīja uz judikatūru lietās par pašvaldībai piederoša nekustamā īpašuma atsavināšanas nosacīto cenu. Piemēram, Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 11.septembra spriedums lietā Nr. A420389612, kurā skaidrota nosacītā cena.

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2015.gada 4.marta spriedumā lietā Nr.A420389612 ir norādīts, ka Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 11.septembra spriedums lietā Nr.A420389612 ir atstājams negrozīts un spriedums nav pārsūdzams. Tas stājies spēkā 2015.gada 4.martā. Satversmes tiesa ir norādījusi, ka principiālus tiesību normu interpretācijas jautājumus izlemj kasācijas instances tiesa, kas arī nodrošina tiesību normu vienveidīgu piemērošanu.⁵

[3.8.] Tiesībsarga ieskatā, pirmsšķietami, īpašuma izpirkuma cenas pieaugums par 3900 euro no novērtējuma cenas ir saistāms ar neatgūto parādu, par kuru iestājies noilgums un kura nepieprasīšana likumā noteiktajā termiņā pēc būtības ir pašvaldības darbinieku nolaidīga rīcība savu pienākumu izpildē, uz ko cita starpā tiesībsargs norādījis 20.01.2020. vēstulē Nr. 6-2/30 un ko Dobeles novada pašvaldība nav apstrīdējusi vai norādījusi uz pretējo nevienā no turpmākām sarakstēm.

[3.9.] Tiesiskās paļāvības princips paredz, ka privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas.

⁴ Sk. Satversmes tiesas 2011. gada 30. marta sprieduma lietā Nr. 2010-60-01 15.2. punktu.

⁵ Sk. Satversmes tiesas 2005. gada 4. janvāra sprieduma lietā Nr. 2004-16-01 16. punktu.

Pašvaldība nevar darboties pretēji spēkā esošajām tiesību normām. Pašvaldības padotība likumam un tiesībām atbilstoši tiesiskas valsts principam ir noteikta arī likumos. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmā daļa noteic, ka valsts pārvalde, tātad attiecīgi arī pašvaldība, ir padota likumam un tiesībām. Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 5. panta pirmo daļu pašvaldība savas kompetences ietvaros darbojas patstāvīgi. No šīs normas izriet arī tas, ka pašvaldības pienākums ir darboties likuma ietvaros (...). Arī likuma “Par pašvaldībām” 41.panta otrā daļa noteic, ka pašvaldības lēmumiem jāatbilst Satversmei, šim likumam un citiem likumiem, kā arī Ministru kabineta noteikumiem.⁶

Nav šaubu, ka pašvaldībai savā darbībā ir jāievēro arī Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktais pienākums lietderīgi rīkoties ar finanšu līdzekļiem un mantu, to atsavinot un nododot īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējami augstāku cenu. Šī likuma mērķis ir panākt, lai publiskas personas finanšu līdzekļi un manta tiktu izmantota likumīgi un atbilstoši iedzīvotāju interesēm, novērst to izšķērdēšanu un nelietderīgu izmantošanu, kā arī ierobežot valsts amatpersonu korupciju. Tomēr publiskas personas mantas atsavināšana notiek, ievērojot arī Atsavināšanas likuma un Ministru kabineta noteikumu Nr.109 “Kārtība, kādā atsavināma publiskas personas manta” tiesību normās noteikto, kas nosaka publiskas personas mantas atsavināšanas kārtību.

[3.10.] Līdzšinējā Dobeles novada pašvaldības rīcība liecina ne vien par tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu, spēkā esošo normatīvo aktu neievērošanu pašvaldībai piederoša nekustamā īpašuma atsavināšanā dzīvojamās telpas īrniekam vai viņa ģimenes loceklim, bet arī kopumā patvaļīgu rīcību īpašuma atsavināšanas procesā, pirmsšķietami, cenšoties atgūt parādu, kam iestājies noilgums.

Nav strīda par to, ka jau pirms pašvaldības lēmuma pieņemšanas par īpašuma atsavināšanu, to piedāvāts pirkt personai ar e-pasta starpniecību, pirms tam veicot īpašuma novērtējumu. Šajā gadījumā nav objektīvi saprotama pašvaldības norāde, t.i., tā ir pretrunīga, skaidrojot savas darbinieces [...] rīcību, ka: “ (...) esot gadījumi, kad īrnieks pēc domes lēmuma pieņemšanas atsakās pirkt dzīvokli, tāpēc lēmums ir jāatceļ, par ko savukārt tiek saņemti deputātu aizrādījumi, ka pašvaldībai nodarīti zaudējumi, jo ir uzsākts atsavināšanas process, veiktas darbības un segti izdevumi par īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā, novērtēšanu.” Tādējādi nav skaidrs, kā, piemēram, [...] atteikšanās no īpašuma pirkšanas *pēc* pašvaldības lēmuma par īpašuma pārdošanu pieņemšanu, varētu nodarīt pašvaldībai zaudējumus, jo arī *bez* attiecīga pašvaldības lēmuma pieņemšanas, pašvaldība jau bija veikusi īpašuma novērtējumu un samaksājusi par sertificēta vērtētāja darbu. No šādi sniegta skaidrojuma izriet, ka pašvaldības deputātiem sagādā grūtības darīt savu darbu, pieņemot lēmumus vai tos atceļot.

Tādējādi secināms, ka Dobeles novada pašvaldības rīcība ir pretēja arī labai pārvaldībai. Labas pārvaldības principā tiesību vispārējie principi ietverti ar vienotu mērķi realizēt personu tiesību vai tiesisko interešu aizsardzību publiskās varas un ikvienas privātpersonas publiski tiesiskajās attiecībās. Minētais izriet arī no vairākiem valsts pārvaldes principiem, piemēram, valsts pārvaldei savā darbībā pastāvīgi jāpārbauda un jāuzlabo sabiedrībai sniegto pakalpojumu kvalitāte, tā darbojas sabiedrības interesēs un tās pienākums ir informēt sabiedrību par savu darbību. Tas attiecas it īpaši uz to sabiedrības daļu un tām privātpersonām, kuru tiesības vai tiesiskās intereses īstenotā vai plānotā darbība skar vai var skart.

Turklāt jāņem vērā, ka labas pārvaldības princips var prasīt no valsts pārvaldes arī tādu rīcību, kas normatīvos aktos nav tieši paredzēta, ja tas nepieciešams pretimnākošas attieksmes nodrošināšanai un privātpersonas tiesību ievērošanas veicināšanai.

[3.11.] Papildus tam par normatīvo aktu neievērošanu un tiesību normu nepareizu piemērošanu pašvaldībā norādāms, – tiesībsargs informācijas pieprasījumam pārbaudes lietā

⁶ 2018.gada 28.jūnija Satversmes tiesas spriedums lietā Nr.2017-32-05. https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2017/11/2017-32-05_Spriedums.pdf

noteica atbildes sniegšanas termiņu, kuru pašvaldība neievēroja. Telefoniski sazinoties un interesējoties par atbildi, tika gūts apstiprinājums, ka pašvaldības izpilddirektors norādījis, ka normatīvais regulējums neparedz sniegt atbildi ātrāk.

Vēršam uzmanību, ka Iesniegumu likuma 2.panta piektā daļa noteic, ka šis likums neattiecas uz dokumentu apriti starp iestādēm un to amatpersonām un darbiniekiem. Turklāt Tiesībsarga likuma 27.pants noteic informācijas pieprasīšanas kārtību un atbildību par informācijas nesniegšanu un nepatiesas informācijas sniegšanu tiesībsargam. Proti, pieprasot šā likuma 13.panta 1. un 5.punktā minēto informāciju (pārbaudes lietas ietvaros), tiesībsargs nosaka šīs informācijas apjomu un norāda saprātīgu tās sniegšanas termiņu. Tiesībsarga noteiktais informācijas apjoms un sniegšanas termiņš nav apstrīdams un pārsūdzams. Par šā panta pirmajā daļā minētās informācijas nesniegšanu noteiktajā apjomā un termiņā, kā arī par nepatiesas informācijas sniegšanu personas saucamas pie likumā paredzētās atbildības.

Ņemot vērā minēto un to, ka pārbaudes lietā ir konstatēts gan labas pārvaldības principa pārkāpums, gan pašvaldības rīcība, kas neatbilst spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, pašvaldība tiek aicināta, turpinot dzīvokļa īpašuma Nr.5 "Bastardos", Bērzē, Dobeles novadā atsavināšanas procedūru, pieņemt tiesību normām atbilstošu lēmumu un noteikt nosacīto cenu sertificēta vērtētāja noteiktajā apmērā 2800 euro. Veicot atkārtotu īpašuma novērtēšanu pašvaldība tikai samazinās no atsavināšanas iegūtos līdzekļus.

Atzinumam tiek noteikts rekomendācijas ievērošanas termiņš līdz **02.11.2020.**, t.i., termiņš līdz kuram pašvaldība tiek aicināta izpildīt tiesībsarga atzinumā sniegto rekomendāciju un par tās izpildi informēt tiesībsargu.

Ar cieņu

tiesībsargs

J.Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu